

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-258>

**FEATURES OF THE INFORMATION TECHNOLOGIES USAGE
IN THE CONDITIONS OF THE COVID (POST-COVID) PERIOD
AND IN THE CONDITIONS OF THE MARTIAL LAW
DURING EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC PROCESSES**

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ КОВІДНОГО (ПОСТКОВІДНОГО)
ПЕРІОДУ ТА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ
ПІД ЧАС ОСВІТНІХ ТА НАУКОВИХ ПРОЦЕСІВ**

Chashnytska T.

*Graduate Student of Information
Technology and Cybersecurity Department,
Educational Research Institute № 1
National Academy of Internal Affairs
Kyiv, Ukraine*

Чашницька Т.

*аспірант кафедри інформаційних
технологій та кібербезпеки ННІ № 1
Національна академія
внутрішніх справ
м. Київ, Україна*

Розвиток інформаційних технологій та їх проникнення в усі сфери суспільного життя, зокрема у сфери освіти та науки, створює передумови переходу країн на більш високий рівень розвитку.

У Законі України “Про національну програму інформатизації” визначається, що *інформатизація* – це сукупність взаємопов’язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на основі створення, розвитку і використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, які побудовані на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки [1].

Запровадження інформаційно- комунікаційних технологій у сферу освіти є елементом державної політики.

У Законі чітко визначені функції органів державної влади у реалізації Національної програми інформатизації. Вони повинні в межах їх компетенції здійснювати наступні функції у процесі інформатизації:

– встановлення стандартів, норм і правил використання засобів інформатизації;

- забезпечення доступу громадян та їх об'єднань до інформації органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до інших джерел і інформації;
- визначення пріоритетних напрямів інформатизації з метою подальшої її підтримки шляхом державного фінансування та пільгового оподаткування;
- інформатизацію науки, освіти, культури, охорони довкілля та здоров'я людини, державного управління, національної безпеки та оборони держави, пріоритетних галузей економіки.

Визначено стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні:

- забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, насамперед, шляхом створення системи освіти, орієнтованої на використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні всебічно розвиненої особистості;
- створення загальнодержавних інформаційних систем, насамперед у сферах охорони здоров'я, освіти, науки, охорони довкілля;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій для вдосконалення державного управління, відносин між державою і громадянами, становлення електронних форм взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування і фізичними та юридичними особами.

Як зазначає М.В. Онопрієнко, інформатизація науки привела до появи нового методу дослідження складних систем і процесів, а саме обчислювальних, машинних експериментів.

Серед основних напрямів розвитку інформаційного суспільства в Україні необхідно відзначити такі:

- забезпечення вільного доступу населення до телекомунікаційних послуг, зокрема до мережі Інтернет та інформаційних ресурсів;
- надання кожній людині можливості для здобуття знань, умінь і навичок з використанням інформаційних технологій під час навчання, виховання та професійної підготовки;
- створення умов для забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності усіх верств населення, створення системи мотивацій щодо впровадження і використання інформаційних техно для формування широкого попиту на такі технології в усіх сферах життя суспільства.

Разом із тим, поряд з технологічним аспектом інформатизації вищих навчальних закладів, здійснення програми неможливе без розвиненої системи надання інформаційних послуг, які ними

надаються. Важливу роль у цьому процесі відіграють інформаційні сайти вузів. Саме вони є засобом комунікації та інтеграції в інформаційному просторі.

Проаналізувавши Інтернет-сайти вищих навчальних закладів на предмет змістовності інформації, дієвості як ефективного засобу комунікації в рамках виконання Національної програми інформатизації, переконуємось, що більшість вузів мають власні сайти (історія закладу, перелік спеціальностей, абітурієнтам). Треба відзначити позитивний момент у створенні електронних бібліотек, електронних підручників та посібників.

Отже, аналіз існуючих електронних ресурсів вищих навчальних закладів в рамках виконання Національної програми інформатизації дозволяє зробити такі висновки:

- процес створення інформаційних сайтів в цілому є позитивним, динамічним;

- необхідним є розміщення на сайтах електронних підручників та посібників;

- важливою є уніфікація вимог щодо контенту веб-сайтів. Міністерству освіти і науки слід розробити типову структуру побудови веб-сайту з визначенням обов'язкових елементів (наприклад, структура закладу, спеціальності, кафедри, комунікативні заходи, сторінка абітурієнта, студентське життя, електронна бібліотека). Це дозволить уніфікувати підходи до управління електронними ресурсами та прискорить процес об'єднання веб-сайтів в єдиний портал.

Також, розглядаючи вплив інформатики на еволюцію сучасної науки, слід зазначити, що інформатика сприяє формуванню ряду нових теоретичних дисциплін, таких як математичне програмування, теорія ігор, графів, дослідження операцій, теорія автоматів та інше [3].

Сьогодення вимагає приділяти увагу питанням наявності можливості переходу на різні інформаційні платформи, які мають певні особливості з метою дистанційного навчання та з метою збереження та отримання необхідної інформації в подальшому. В умовах воєнного стану збереження інформації та можливість використання має особливе значення, яке пов'язане з певними технічними негараздами (наприклад, відключення енергопостачання, перебування слухачів в зоні військових дій, також вплив міграційних факторів). Також можливості обміну ідеями креативного мислення, пошук спільних напрямів досліджень та поширення співпраці між навчальними та науковими закладами.

Література:

1. Закон України «Про національну програму інформатизації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр#Text> (дата звернення: 21.11.2022).
2. Онопрієнко М. В. Інформаційні технології в науці: методологічний вплив і проблеми. *Наука та наукознавство*. 2011. № 3. С. 48–58.
3. Шишкіна М. П. Моделі організації доступу до програмного забезпечення у хмаро орієнтованому освітньому середовищі. *Information Technologies in Education*. 2015. № 22. С. 120–129. DOI: 10.14308/ite000525

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-259>

**STATE REGULATION OF HIGHER EDUCATION
IN UKRAINE UNDER MARTIAL LAW**

**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН
У ВИЩІЙ ОСВІТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Cherevko N. O.

*Assistant at the Department of Public
Administration and Law
Kherson State Agrarian
and Economic University
Kherson, Ukraine*

Черевко Н. О.

*асистент кафедри публічного
управління та права
Херсонський державний
аграрно-економічний університет
м. Херсон, Україна*

Сфера освіти, як і всі сфери життя суспільства, зазнала сильних змін в умовах воєнного стану. Частина учасників освітнього процесу внаслідок загрози життю, бойових дій та тимчасову окупацію окремих територій вимушено перемістилася в межах України або за кордон. Багато учасників освітнього процесу все ще залишаються на тимчасово окупованих територіях та потребують особливої підтримки держави. Деякі заклади освіти були фізично зруйновані.

Указом Президента України № 64/2022 від 24.02.2022 року в Україні запроваджено воєнний стан. І якщо в звичному мирному житті ще було можливо застосовувати КЗпП до повсякденних трудових правовідносин, то з початком війни він став подекуди майже непридатним до існування. Конституцією України передбачено дозвіл на обмеження окремих прав громадян у разі запровадження воєнного